

Samenvatting rapport ‘Impact vliegbelasting op Groningen Airport Eelde’ door SEO Economisch onderzoek – 22 juni 2026 (deze samenvatting is opgesteld door Groningen Airport Eelde)

Doel en context van het onderzoek

Groningen Airport Eelde heeft SEO Economisch Onderzoek gevraagd om de effecten van de verhoogde en gedifferentieerde vliegbelasting (vanaf 2027) te analyseren voor regionale luchthavens. Het onderzoek is uitgevoerd door middel van deskresearch en gesprekken met luchtvaartmaatschappijen. “Nederland kent één van de hoogste tarieven voor vliegbelasting in Europa”.

Belangrijkste bevindingen

1. Sterk negatief effect op financiële levensvatbaarheid GAE

De vliegbelasting vormt 50–75% van de luchthavenkosten per passagier. Door de ligging in een grensregio en ruime capaciteit op Duitse luchthavens kunnen maatschappijen relatief makkelijk hun aanbod verplaatsen. Dit leidt tot risico op weglek van verkeer én belastingopbrengsten. “Het is voor luchtvaartmaatschappijen relatief makkelijk en aantrekkelijk om hun aanbod te verplaatsen naar omliggende luchthavens in Duitsland.”

2. Hoge prijsgevoeligheid vergroot het effect

- Passagiers zijn zeer prijsgevoelig, waardoor maatschappijen kostenstijgingen nauwelijks kunnen doorberekenen.
- Aanbieders zijn eveneens gevoelig: vliegtuigen en personeel kunnen eenvoudig elders worden ingezet.
- Kleine kostenverschillen leiden tot grote verschuivingen in aanbod.

Economisch gezien leidt de belasting tot marktverstoring en inefficiëntie, vooral in grensregio’s waar uitwijkmogelijkheden groot zijn.

3. Specifieke kwetsbaarheid van Groningen Airport Eelde

- Afhankelijk van enkele maatschappijen.
- Bedient een prijsgevoelige markt.
- Maatschappijen zijn “footloose”: ze verplaatsen capaciteit snel bij kostenstijgingen.

Dit zet druk op het bedrijfsresultaat én op bredere regionale belangen zoals werkgelegenheid, bereikbaarheid en vestigingsklimaat.

4. Drie scenario’s 2027–2033

SEO heeft drie scenario’s verkend:

1. **Groeipad volgens oorspronkelijke prognose, maar vanaf lagere startwaarde** → Passagiersaantallen blijven structureel lager.
2. **Volledige compensatie van vliegbelasting via lagere luchthaventarieven** → Passagiersaantallen blijven op prognoseniveau, maar opbrengst per passagier daalt sterk.
3. **Verplaatsing van een luchtvaartmaatschappij naar Duitsland** → Groot verlies aan verkeer en inkomsten.

In alle scenario’s ontstaat een **negatief bedrijfsresultaat**. De daling in resultaat is bovendien **groter dan de belastingopbrengsten**.

Conclusie

De vliegbelasting vormt een substantiële bedreiging voor de financiële positie van Groningen Airport Eelde. Door de combinatie van hoge prijsgevoeligheid, nabijheid van buitenlandse alternatieven en afhankelijkheid van enkele maatschappijen, is de kans op aanbodverschuiving groot. Dit leidt tot nu al lagere passagiersaantallen, verlies aan schaalvoordelen en een structureel negatief bedrijfsresultaat, terwijl de belastingopbrengsten lager liggen dan de negatieve verandering in het bedrijfsresultaat van de luchthaven.